

 Ora de cinema

Program de educație cinematografică și educație prin film

CE-AM GĂSIT AL MEU SĂ FIE?

AM GĂSIT O CUTIE

I found a box (titlu internațional)

J'ai trouvé une boîte (titlu original)

scenariu, regie și grafică: **Éric Montchaud**

Franța, 2024

scurtmetraj de animație

durata: 9 minute

CUPRINS

- Despre film
- Despre regizor
- Elemente de contextualizare
- Subiecte de discuție și activități propuse
- Alte idei de filme ce folosesc animația stopmotion

DESPRE FILM

J'ai trouvé une boîte / Am găsit o cutie

Descriere: Într-o zi oarecare, Guy, o pasăre care alerga prin pădure, se împiedică de o cutie.

Cutia care zace pur și simplu pe jos, e de lemn și are o formă nemaivăzută, misterioasă.

Și Guy se întreabă: „Dar la ce poate fi folosită această cutie?”

Tematică:

Respectul pentru ceilalți și diferențele dintre noi.

DESPRE REGIZOR

Éric Montchaud a făcut parte din **prima promoție de studenți ai școlii de animație *La Poudrière***, înființată în 1999

și recunoscută de Ministerul Culturii din Franța atât ca instituție privată de învățământ superior, cât și centru de formare profesională continuă.¹

Pe timpul studiilor el s-a specializat în **tehnica de animație stopmotion** și a ajuns la festivaluri celebre inclusiv cu filmul său de absolvire, *Les animaux / Animalele*. Apoi, cu primul său scurtmetraj animat auto-produs, *L'odeur du chien mouillé / Mirosul câinelui ud* (2003), a câștigat Marele Premiu în Franța, la Rencontres Audiovisuelles de Lille și Premiul pentru Cel mai bun design la Festivalul Animated Dreams din Tallinn, Estonia. A lucrat ca animator la seriale TV,

scurtmetraje, reclame și videoclipuri muzicale și a animat mai multe scene din filmele *The Science of Sleep* și *Mood Indigo* ale regizorului Michel Gondry, celebru pentru *Eternal Sunshine of the Spotless Mind*.

1. <https://www.themoviedb.org/person/1440559-eric-montchaud>

Eric Montchaud a primit Premiul Publicului la Festivalul de la Annecy în 2014 pentru *La petite casserole d'Anatole / Anatole's Little Saucepan*²

„Am studiat economia înainte și am lucrat ca arhivist și poștaș, iar în timpul liber făceam scurtmetraje în stop motion. Într-o zi, am văzut „Alice” de Jan Svankmajer și asta m-a motivat să mă îndrept către animație, iar la scurt timp după aceea s-a deschis o școală care accepta studenți autodidacți. Școala La Poudière este acum recunoscută. Am aplicat, am fost acceptat și am putut studia animație timp de doi ani”, a povestit Eric Montchaud într-un interviu luat de Doreen Matthei.³

Primul său scurtmetraj profesionist realizat după absolvirea școlii La Poudière a fost inspirat de fiul său, care i-a arătat într-o zi cartea *La petite casserole d'Anatole*, scrisă de Isabelle Carrier.

Alice (de Jan Svankmajer, Cehia, 1988) este un film suprealist fantasy, ca adaptare liberă a primei cărți cu Alice scrisă de Lewis Carroll, *Aventurile lui Alice în Țara Minunilor* (1865).

2. <https://ciclic.fr/eric-montchaud-annecy>

3. <https://testkammer.com/2021/03/22/sechs-fragen-an-eric-montchaud/>

Cadru din scurtmetrajul *La petite casserole d'Anatole / Anatole's Little Saucepan*, o poveste metaforică despre un băiat care își îngreunează singur fiecare zi pentru că mereu târâie după el o cratiță, iar când se satură să rămână blocat, decide să se ascundă.

"Copii sau adulți, toți avem uneori o cratiță pe care o tragem după noi. Am fost la fel de emoționat ca și fiul meu când am descoperit povestea lui Anatole", povestește regizorul.

Scurtmetrajul există pe internet, în franceză, fără subtitrare, aici: <https://www.youtube.com/watch?v=RINOUx9o8Lo>

ELEMENTE DE CONTEXTUALIZARE

Harnic și pasionat, regizorul **Eric Montchaud** a realizat, din 2001 până în 2025, 14 scurtmetraje animate. Acesta este un palmares impresionant pentru oricine știe cât de complex și de minuțios e procesul de a filma animații stopmotion (stopmișcare).

Într-un interviu din 2024, Montchaud spunea că inspirația pentru filme îi vine din dorința de a aborda într-o manieră metaforică, puțin absurdă, cu subtilități și cu sens subiecte importante pentru copii și părinți, dar care nu apar în filmele pentru copii. El crede că în special televiziunile fac prea multe presupuneri despre ceea ce pot înțelege copii și că le subestimează capacitatea de a înțelege abstractul, fantezia, imaginația.⁴

Cum se face un film de animație stopmotion?

Este o tehnică bazată pe îmbinarea a multe, multe imagini. De exemplu, pentru a arăta că un personaj aleargă se face o poză, apoi este mișcat puțin și se mai face o poză, tot repetând de multe ori. Când toate pozele sunt derulate una după alta, pare că personajul se mișcă singur!

Ce poți face să prindă viață prin animația stopmotion?

Orice îți trece prin minte, de la jucăria de pluș preferată la LEGO și de la bucăți decupate de hârtie la personaje modelate din plastilină, cârpe sau pâslă.

4. https://www.youtube.com/watch?v=i0ejlpG76_I&t=78s

MOVIES (14)

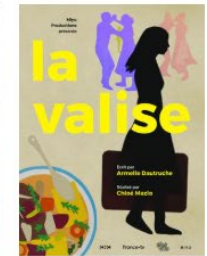
Carcassonne-Acapulco
(2025)

J'ai trouvé une boîte
(2024)

The Drifting Guitar
(2024)

La Valise
(2023)

A Stone in the Shoe
(2020)

Navozande, the Musician
(2020)

Asmahan the Diva
(2019)

Negative Space
(2017)

Bene's Horizon
(2016)

Anatole's Little Saucepan
(2014)

Tempest in a Bedroom
(2011)

In Those Days...
(2005)

L'Odeur du chien mouillé
(2003)

Les Animaux
(2001)

Animația *Am găsit o cutie* este creată în întregime din **hârtie decupată**.

Personajele (marionetele) sunt realizate din bucăți decupate în forme geometrice, colorate și îmbinate cu niște agrafe speciale care le pot permite să se miște, ca și cum ar avea genunchi sau coate.

Acest stil de stopmotion presupune ca fiecare bucățică să fie pregătită separat: brațe, trunchi, cap, picioare. Pentru a surprinde fiecare mișcare, pas cu pas, părțile personajului sunt rearanjate pe o suprafață de sticlă.

Cum inventezi o lume fantastică și o faci să pară posibilă?

Emoții reale

„Îmi place când ne adaptăm la marionetă și încercăm să o facem să prindă viață cu calitățile și slăbiciunile ei. Animația nu trebuie să fie speculativă, ci întrupată și sensibilă. Trebuie să fim capabili să facem marioneta să simtă sentimentele sale, deși are expresii minimaliste. Ca spectator, vreau să simți obiectul, materialul, nu este vorba doar de copierea realității, ci de adaptarea la realitatea marionetei. Îmi place că animația este fluidă, dar nu perfectă”.³

Sunete credibile

„Colaborez de mult timp cu muzicianul Pierre Bastien și de fiecare dată îi cer să inventeze sunete care ar putea fi realiste într-o realitate care nu există. Îmi doresc ca sunetele să fie brute, să aibă culoare, asperitate și să fie surprinzătoare. Sunetul este la fel de important pentru mine ca imaginea. Zgomotele dau identitate personajelor și decorului. Pentru mine, un film este o colaborare între diferiți profesioniști și fiecare aduce ceea ce poate.”

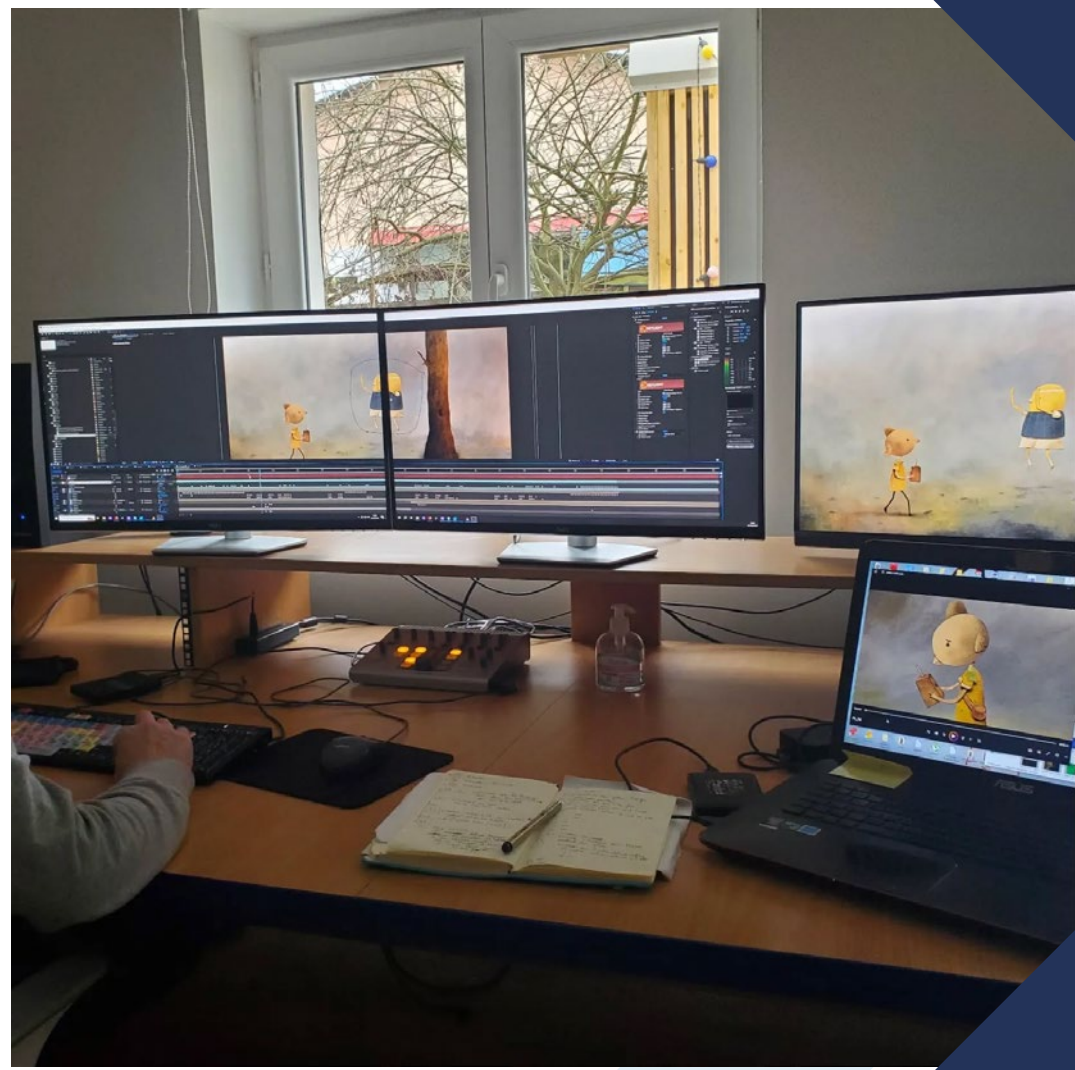

Foto: instagram Eric Montchaud ⁵

5. <https://www.instagram.com/monchocoanim/>

SUBIECTE DE DISCUȚIE ȘI ACTIVITĂȚI PROPUSE

- Cum l-ai descrie pe Guy în trei cuvinte?
- Ce ai apreciat la el? Ce te-a surprins la el?
- Ce a făcut Guy după ce s-a împiedicat de cutie?
- Tu cum ai fi făcut în locul lui?
- În realitate ți s-a întâmplat să găsești ceva ce nu era al tău? Ce ai găsit și ce ai făcut mai departe cu descoperirea ta?
- Ce părere ai de zicala "Ce-am găsit al meu să fie"? Ai aplicat-o vreodată?
- Dar despre "Cine pleacă la plimbare pierde locul de onoare"?
- Ai observat cumva că diferite grupuri de oameni au reguli diferite? De exemplu: Copiii au alte reguli decât adulții? Oamenii din sat au alte reguli decât cei din oraș? Țările au reguli diferite între ele? De ce crezi că există aceste diferențe?

Povestea clasei în stopmotion

Materiale: folosim ceea ce avem la îndemână prin clasă: creioane, cărți, hârtii, jucării, cretă colorată, plante etc.

Echipe: formăm patru echipe, fiecare cu sarcina de a propune o secvență scurtă, cu un element sau un obicei reprezentativ, care să facă parte din povestea clasei.

Exemple de secvențe: un creion care scrie singur tema, o carte care se deschide la lecția zilei, o floare care crește pe pervaz.

Logistica: lumină bună (o veioză suplimentară, eventual), **un cadru fix, cu un fundal curat**, adecvat pentru fotografierea obiectelor / personajelor în serii de fotografii care apoi vor reda mișcarea, **un aparat de fotografiat / smartphone** cu destulă memorie liberă, un **program de editare** preinstalat.

Toate secvențele propuse de cele patru echipe vor fi montate într-un singur scurtmetraj pe care clasa îl va viziona.

Scop: colaborare, exprimare vizuală și creativitate de grup.

Exercițiu de imaginație

Alegeți un obiect. Orice obiect - o minge, o coadă de mătură, un băț, o mănușă etc. Așezați-vă într-un cerc. Fiecare copil vine în mijloc, ia obiectul în mână și își imaginează că obiectul are altă funcție, alt scop, este altceva decât ceea ce vedem. Apoi mimează acel nou sens, iar colegii încearcă să ghicească. Fiecare copil va mima și astfel se poate vorbi despre puterea imaginației de a transforma lucrurile. Și cum orice obiect din jurul nostru poate deveni o sursă de povești sau subiectul unui nou joc.

Ne place tehnica stopmotion? Alte idei de filme:

Shaun the Sheep - The Movie / Mielul Shaun - filmul,

regizat de Mark Burton și Richard Starzak, 2015, UK-Franța, 85 min.

Totul este bine la ferma Mossy Bottom, cu excepția faptului că animalele ar face orice să scape de muncă. Așa că mielul Shaun și prietenii lui puși pe șotii pun la cale un plan să-l adoarmă pe stăpânul lor. Însă șmecheria se întoarce împotriva lor atunci când bietul fermier ajunge în Marele Oraș – și își pierde memoria. Acum, Shaun și restul găștii trebuie să plece în metropolă să-l aducă înapoi, fără să se bage între timp în și mai multe buclucuri.

A Grand Day Out With Wallace and Gromit / Wallace și Gromit - o plimbare spațială,

regizat de Nick Park, 1993, UK, 23 min

Wallace și Gromit se bucură de o ieșire altfel decât de obicei, atunci când dorința lor de a-și reface rezerva de brânză îi face să pornească într-o călătorie până pe Lună. În ciuda câtorva probleme cu racheta lor construită acasă, cei doi reușesc să aterizeze cu succes – chiar la timp pentru prânz. Însă o ciudată ființă mecanică nu este deloc încântată să-l vadă pe Wallace mâncând felii din brânza lunară.

*filmul este disponibil pe internet, însă fără subtitrare în limba română. Îl puteți găsi aici:
<https://www.dailymotion.com/video/x7zpigc>

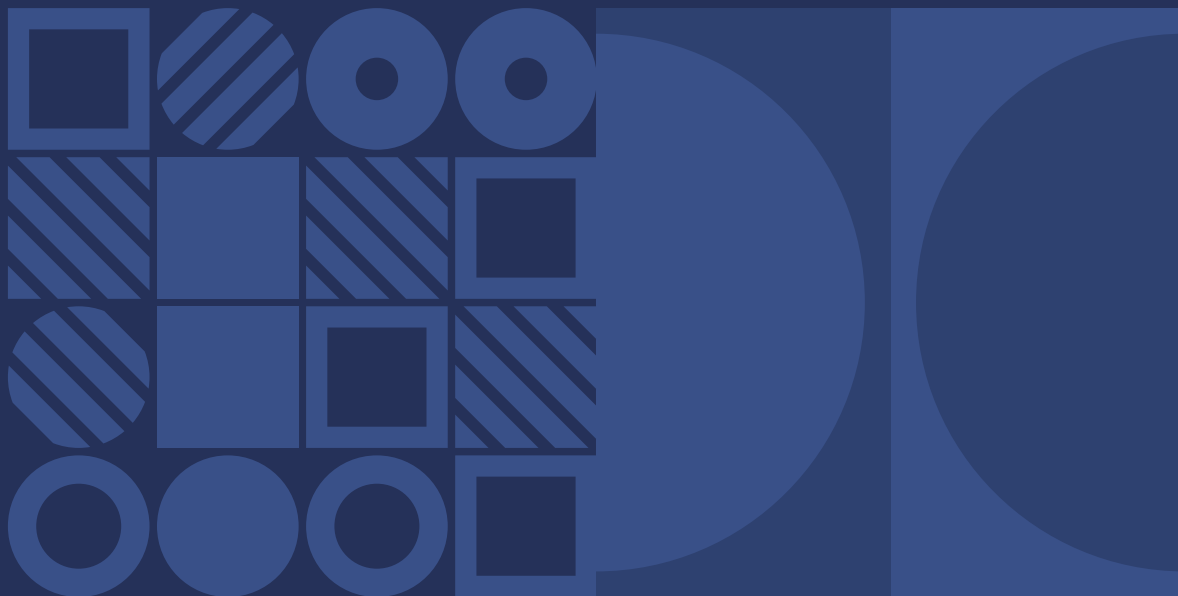

Fantastic Mr Fox / Fantasticul domn Fox,

regizat de Wes Anderson, 2009, SUA-UK, 87 min

Domnul și doamna Fox, împreună cu copiii lor, trăiesc sub un mare copac alături de Viezure, Iepure, Nevăstuică, și familiile lor. În fiecare seară, domnul Fox fură mâncare de la fermierii răi Boggis, Bunce și Bean, scapând mereu datorită mirosului său fin. Fermierii sunt atât de supărați încât plănuiesc să scape de vulpoi odată pentru totdeauna. Iar domnul Fox va trebui să înțeleagă că nu ajunge doar un nas fin pentru a-și apăra familia și prietenii.

0ra de cinema

Program de educație cinematografică
și educație prin film

2025

oradecinema.tiff.ro

PROGRAM CO-FINANȚAT DE:

unatc

universitatea națională
de artă teatrală
și cinematografică
„I.L. Caragiale”

